

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان گیلان

بیمارستان شهید حسین پور لنگرود

پیشگیری از عفونت در دیالیز

کارگروه آموزش سلامت

بهار ۱۴۰۴

بیماریهای روده ای معمولاً از طریق دهان انتقال پیدا میکنند که رعایت بهداشت دهان و دندان بسیار حائز اهمیت است.

به هر حال ریسک عفونت در دیالیز وجود دارد ولی با مراقبت از دستگاهها و چکاب دستگاههای دیالیز و سیستم تصفیه در مدت زمان های تعیین شده و سنجش آن با استانداردهای جهانی می توان از انتقال بیماریها ممانعت کرد .

ضعیف بودن سیستم ایمنی بیماران دیالیزی - تجمع سموم در بدن - ابتلا به سایر بیماریها از جمله دیابت و بدخیمی ها را از عوامل تشدید کننده نقض ایمنی دانست که سبب مستعد شدن این بیماران برای ابتلا به عفونتها می شوند که با رعایت نکات پیشگیری و تغذیه مناسب (پروتئین مرغوب) یعنی پروتئینهایی که ترکیب اسیدهای آمینه آن مطلوبت بیشتری با نیازهای بدن دارد مانند: پروتئین سفیده تخم مرغ و شیر می توان به پیشگیری از عفونت کمک کنند.

از دیگر منابع پروتئین: گوشت قرمز بدون چربی و تازه - گوشت مرغ جوجه و سایر پرندگان - ماهی و سایر غذاهای دریایی می باشد.

منبع: کتاب پرستار و قانون - اینترنت

قبل از تزریق محل را دورانی با بتادین یا آب اکسیژنه شستشو دهید.

بررسی درجه حرارت بدن- لرز- تعداد نبض- اشتها- ضعف و خستگی- خواب آلودگی- سرفه های خلط دار- ادرار کدر با بوی بد دارای اهمیت است.

وجود قرمزی- التهاب و ترشح در محل ورود کاتتر دیالیز صفاقی و محل عروق دیالیز خونی چک شود.

چک مرتب آزمایش خون و آزمایش هپاتیت و تیترا انتی بادی (که بطور مرتب در بخش برای بیماران دیالیز طبق تجویز پزشک معالج انجام میشود)

روش شستن درست دستها را رعایت کنید

خود را از افرادی که مبتلا به عفونت هستند محافظت کنید و در جمع جاهایی که خیلی شلوغ است نروید از افراد سرماخورده دوری کنید.

با توجه به اینکه عمل دیالیز با خون فرد در ارتباط است انتقال باکتریهای روده ای معمولاً از طریق خون به هیچ عنوان امکان پذیر نیست.

مقدمه : بیماران دیالیزی دچار ضعف سیستم ایمنی بوده و خطر اکتساب بیماری های عفونی در آنها بیشتر از افراد سالم می باشد . لذا کنترل عفونت در این بیماران و تشخیص علایم اولیه عفونت اهمیت بالانتری دارد

اقدامات زیر به کنترل عفونت کمک خواهند کرد :

- شستن دستها
- استفاده از دستکش
- کارگذاری کاتتر یا شنت به روش صحیح

علایم عفونت :

شروع لرز قابل رویت با تب (تب مساوی یل بیشتر از ۳۷/۸ یا هردو علامت در بیماری که قبلا تب نداشته و قبل از دیالیز نیز علایمی از عفونت نداشته است حائز اهمیت است .

آیا ممکن است به خاطر دیالیز دچار عفونت شویم؟

در بیشتر موارد با به کارگیری روشهای صحیح ضدعفونی کردن شامل : تمیز کردن پوست...استفاده کردن از مواد ضدعفونی کننده...در نقاط ورود سوزن یا هر کجا که خون به خارج از بدن جریان می یابد می توان خطر عفونت را کاهش داد .

علایم بروز عفونت شامل : ترشح و قرمزی شدید در محل کاتتر و بروز تب ولرز خصوصا هنگام دیالیز می باشد . در صورت بروز چنین علایمی مراجعه سریع به پزشک و خارج کردن کاتتر زیر نظر پزشک مسیول توصیه میشود.

آیا خطر ابتلا به هپاتیت (یرقان) زیاد است؟

هپاتیت (یرقان) یک عفونت ویروسی کبدی است که در صورت مزمن شدن می تواند آسیبهای جدی به کبد وارد نماید. هپاتیت نوع آ و ب شایعترین هپاتیت در مراکز دیالیز است که نوع ب از طریق انتقال خون و فرآورده های خونی یا آلودگی دستگاهها و تماس با سوزن الوده از فردی به فرد دیگر سرایت می کند و نوع آ از طریق دست و آب و غذای آلوده مکتقل میشود که با آزمایش می توان مشخص کرد که چه کسی مبتلا به هپاتیت خونی است . در مراکز دیالیز با به کار گیری روش های ایمنی و جداسازی دستگاههای همودیالیز بیماران مثبت مانع شیوع این بیماری می شوند . در هر صورت زدن واکسن هپاتیت جلوگیری از انتشار هپاتیت خونی نقش بسیار موثری دارد .

لازم به ذکر است که امروزه به دلیل وجود روشهای درمانی مناسب کم خونی در افراد دیالیزی بسیار کمتر شده و دیگر چندان نیازی به تزریق ئ دریافت مکرر خون ندارند. این موضوع یکی از دلایل اصلی کاهش خطر ابتلا به هپاتیت در افراد دیالیزی است.

آیا آب دستگاه دیالیز باعث عفونت می شود؟

بیمار دیالیزی در هر وعده در مجاورت ۱۲۰ تا ۲۰۰ لیتر از محلول دیالیز قرار میگیرد . قسمتی از این محلول از قبل تهیه شده و مابقی آن یا آب شهری که در مراحل مختلف طی یک سیستم پالایش و خالص سازی از نظر میکرو بیولوژی و مواد شیمیایی تصفیه می شود . در مراحل تصفیه محلول دیالیز ۰/۰۹۵ مواد یونی و غیر یونی برداشته می شوند و شاید نتوان به صورت ۰/۰۱۰۰ آب خالص و استریل تهیه کرد .

نکات : بعد از عمل جراحی فیستول موضع را مرتب و تمیز نگه دارد . در صورت لزوم با محلول بتادین شسته و پانسمان شود . (در مرکز دیالیز و زیر نظر پزشک)

جهت پیشگیری از عفونت تا چند ساعت پس از انجام دیالیز شستشو ممنوع می باشد . علایم عفونت مثل قرمزی موضعیحساسیت. در لمس تورم چرکی درد به دکتر گزارش شود . میتوان از کمپرس آب گرم به منظور کاهش درد استفاده نمود . همچنین استفاده صحیح از فیستول هنگام رگ گیری از تزریق مکرر سوزن به یک نقطه فیستول جلوگیری میکند .